



Закон о Државном Премеру.

Први Нацрт Пројекта за Закон о Катастру.

Саставили Инж. Драгомир Андоновић и Адв. Милан Влајковић.

(Наставак и свршетак).

Члан 49.

Да би сва непокретна имања била јавно уписана установљавају се: **баштинске књиге и помоћни азбучни спискови сопственика непокретности.**

а) Баштинске књиге.

Члан 50.

За сваку општину се израђују засебне баштинске књиге, у које се уписују како у физичком, тако и у правном погледу

сва општа народна, државна, окружна, среска, општинска, црквена, хумана и приватна непокретна имања, која се налазе у атару дотичне општине а по редном броју баштина са класом и пореским процентом за сваку деоницу.

Члан 51.

Баштинска књига мора имати за сваку баштину нарочити лист (folio), који ће у главном садржавати ове податке:

Први део.

1. Име округа, среза, општине и села, у коме је, и координата квадрата, у коме се налази највећи део баштине;
2. Редни број баштине са њеним деоницама, обележеним писменима;
3. Налепљени исечак из репродукције листа катастарског општинског плана, којим се обухвата цела баштина;
4. Означење свих деоница, из којих се састоји баштина, са одговарајућим површинама, пореским класама и процентима, појединачно за деонице и укупно за целу баштину;
5. Одговарајућу вредност;
6. Све активне и пасивне службености.

Други део.

1. Име (са именом очевим) и презиме, место становања, датум и место рођења сопственика;
2. Основ и прибављање права својине;
3. Основ повлашћења и ограничења права својине непокретности;
4. Хипотеке.

Члан 52.

По свршеном убаштињењу по чл. 41. овог закона у баштинску ће се књигу уписати све како ван спора, тако и у ма у ком погледу у спору баштина. За спорне баштине у рубрику „сопственик“ ставити, да су у спору, због чега и ко је прави држалац њихов, па када се спор буде окончао, поунити име сопствеиника и све остале податке, који уз то иду.

Члан 53.

Подаци унети у баштинску књигу, а који се односе на премер, право својине и остала права везана за непокретност, имају доказну вредност по §§ 187. и 188. грађ. суд. пост. Остали подаци унети у баштинску књигу имају информативан значај.

Члан 54.

Баштинске књиге се предају на чување и одржавање среском катастарском одељку, који ће сваком сопственику

баштине унете у њих, дати бесплатан извод из баштинске књиге — „баштинку“, т. ј. тачан и оверен препис листа њихове баштине са налепљеним исечком квадрата из репродукције катастарског плана, који ју обухватају, да му служи као писмен доказ о томе.

Члан 55.

Документа по делима катастра чувају се у архиви средског катастарског одељка.

Члан 56.

За верност и тачност извода из баштинских књига одговара кривично и материјално надлежни орган средског катастарског одељка, који је извод издао под својим потписом; а за њим **Држава у материјалном погледу.**

Члан 57.

Ако је шта у погледу дотичне баштине у спору, средски катастарски ће одељак на изводу означити онако, како гласи баштинска књига.

По расправи спора, сопственик може добити други исправљени извод према исходу спора; и ово по наплати прописне таксе.

Члан 58.

Разгледање садржине баштинских књига допушта се у присуству чувара катастра а уз наплату прописне таксе за сваки баштински лист.

б) Алфавитни спискови сопственика.

Члан 59.

Сви сопственици непокретности у општини увршћују се у алфавитни списак сопственика покретних листића (fichen), из којих се за сваког од њих могу видети редни број њихових баштина са деоницама и одговарајућим површинама, класама и капиталом.

Члан 60.

Алфавитни спискови сопственика, иако су израђени према баштинским књигама, не могу служити као доказ о својини непокретности, као што је то случај са баштинском књигом по чл. 53. овог закона.

Члан 61.

Везе ових листића чува под кључем одређени геометар средског катастарског одељка, који њиме рукује.

4. Одржавање катастра.

Члан 62.

Једном израђен катастар мора се стално одржавати у тачности, како би се из њега могло видети увек тачно стање непокретности.

Због тога ни једна ни најмања измена непокретног имања било у физичком било у правном погледу, не сме остати неуписана катастром.

Члан 63.

Кад се у баштинске књиге упишу сва непокретна имања, објављује се преко „Службених новина“ од стране катастарске управе дан, од кога отпочиње рад катастарског одељка и примање уписа по књигама баштинским.

Катастарски одељци ће сличне објаве издавати путем расписа преко судова општинских у целом дотичном округу.

Члан 64.

Одржавање катастра за све општине у срезу ставља се у дужност среском катастарском одељку, а за општину београдску њеном катастарском одељку.

Остали градови припадају својим среским катастарским одељцима изузимајући оне, којима катастарска управа установи засебне катастарске одељке.

Члан 65.

У катастарским одељцима ову дужност ће вршити нарочито одређени геометри, чувари катастра, уз припомоћ заклетих општинских међара као чувара међа заосталих катастарских белега.

Члан 66.

Свака измена стања непокретности у правном погледу уноси се у баштинску књигу као и измена у физичком погледу, која се утврђује по потреби мерењем на терену од стране геометра или инжињера, а по том за репродукцију у плану доставља се окружном (односно београдском) резачу (граверу), да ју унесе у оригинални план општински.

Члан 67.

Сваки уговор добротин или теретан, свака одлука суда и осталих надлежних власти и уопште сваки правни посао, који има за предмет стварање, пренос, признање, измену, проширење, ограничавање или престанак стварнога права на непокретности, треба да се преда јавности уписом у баштинску књигу на лист непокретности, на који се односи.

Члан 68.

Права, која проистичу из правних послова, који се одnose на непокретности, имају правног дејства и вредности према учествујућим или трећим лицима само од дана уписа тих послова у баштинску књигу дотичне непокретности.

Члан 69.

Упис приватних права у општинске књиге врши се код катастарског одељка, где се оне налазе на захтев интересованог лица и уз поднашање потребних доказа.

Члан 70.

Државне власти, које врше пописе непокретности за извршење наплата, и судови, који отварају стечај, дужни су по званичној дужности пријавити истога дана код надлежног катастарског одељка упис тих послова у баштинску књигу непокретности, на коју се односе.

Члан 71.

Пренос права својине непокретних имања, које је право као пречишћено убаштињењем код надлежног првостепеног суда по чл. 40. овог закона већ уписато у баштинску књигу, као и сви други правни послови, који се односе на непокретност, врше се код катастарског одељка среза, у коме се налази дотична непокретност, личном протоколарном изјавом сопственика права или његовога пуномоћника.

Члан 72.

Правни послови из претходнога члана овога закона могу се свршавати и код неспорног судије ма кога првостепенга суда или ма кога средског катастарског одељка потребном протоколарном изјавом, само ће они дефинитивну важност добити по чл. 68. овога закона онога дана, када буду стигли за упис у катастарски одељак среза, у коме се налази дотична непокретност, а катастарски одељак нађе, да се могу уписати у катастарску књигу.

Члан 73.

Катастарски одељак водиће рачуна о свима наређењима закона приликом решавања питања о упису преноса права својине, као и приликом стварања промене и престанка тога и осталих права, везаних за непокретност, и уписе допуштених правних послова по закону извршиће истог дана, а уписе, којима се ма у ком погледу противи закон, решењем одбијати или по потреби упућивати заинтересовано лице на грађански спор са роком од 15 дана по извршности тога решења.

На ово решење заинтересовано лице може се жалити у року од 15 дана по пријему истога надлежном првостепеном суду као последњој инстанцији.

Члан 74.

Тако ће се исто поступити и код случаја, када се од стране заинтересованог лица захтева упис убаштињења на њихово име на непокретност, која се води на име другог сопственика, а услед пријема права по коме од законских основа.

Члан 75.

Све пријаве уписа, које стигну среском катастарском одељку у току једног дана, морају бити уведене у деловодни протокол уписа истог дана, добивши свака и редан број свога протокола.

Члан 76.

Свакога дана деловодни протокол уписа, завршује се на завршетку канцеларијског времена означањем датума словима и потписом управника катастарског одељка и чувара катастра.

Члан 77.

Упис у баштинску књигу сматра се, да је учињен онога дана, кога је дана захтев за упис учињен писмено или усмено на протоколу код среског катастарског одељка, у чијем се подручју налази непокретност, на коју се упис односи, без обзира на то, да ли је упис одмах унет у баштинску књигу.

Члан 78.

Све пријаве за упис чувар катастра уводи редом, којим долазе у деловодни протокол уписа, а извршује по том упис измена у баштинске књиге истим редом истога дана, а најдаље сутрадан, кад нађе, да му има места по закону.

Члан 79.

Чувар катастра дужан је на сваку пријаву за упис ставити датум пријема словима и оверити га потписом.

Члан 80.

Приликом сваког личног пријема пријаве за упис чувар катастра ће издавати на захтев писмену потврду о пријему пријаве.

Члан 81.

Хипотеке се стављају, пропуштају и скидају код надлежног среског катастарског одељка почев од дана почетка рада по баштинским књигама објављеног по чл. 63. овог закона.

Пријаве за све послеве могу се чинити и код власти именованих у чл. 72. овог закона, у ком случају за њих у погледу датума важи тај пропис закона.

Члан 82.

Сав рад по предметима хипотека, стављеиим пре дана отпочињања пријема на упис истих по предидућем члану код катастарских одељака, продужава се и даље код првостепених судова почев од тог дана па за 3 године.

После овога рока рад првостепених судова по предметима хипотека престаје и све хипотеке, које су до истека тога рока остале код првостепених судова, престају важити, ако нису поновљене код надлежног катастарског одељка.

Члан 83.

Стављање, пропуштање и скидање хипотека (прибелешке, надрибелешке, интабулације, надинтабулације) врши се уписом у баштинске књиге по одредбама грађанског закона, уредби о интабулацији, у колико се не коси са овим законом, и по одредбама овога закона, које се односе на упис у баштинске књиге.

Члан 84.

За условна убаштињења из § 297. грађ. зак. важе ове исте одредбе но с тим, да се она исписују из баштинских књига, ако се у законском року не оправдају спором код надлежног суда.

Члан 85.

Одредбе о упису важе и за испис права из баштинских књига.

Члан 86.

Решења среског катастарског одељка по хипотекама подлеже по жалби интересованог лица расматрању надлежних првостепених судова, а решења ових подлеже разматрању касационог суда у роковима од по 15 дана по пријему решења, на које се изјављује жалба.

Члан 87.

Односно питања о првенству права с погледом на упис у баштинске књиге важе с обзиром на одредбе овога закона, одредбе општег грађанског закона и одредбе специјалних закона.

Члан 88.

Окружни чувари оригиналних (цинканих) планова ових општнна у округу гравирају благовремено сваку измену оригиналног плана, коју им за то доставе срески катастарскн одељци, и старају се о репродукцији исцрпљених секција.

Члан 89.

Сваких три до пет округа по одређењу катастарске управе чине катастарску област, која преко катастарских инспектора врши повремену ревизију катастра и рада на њему.

Члан 90.

Израда и одржавање карте целе земље, њено репродуковање и све остало, што се на њу односи, поверава се централном катастарском одељку пореске управе при Министарству Финансија, које оделење у опште руководи рад катастра у земљи, а уза њ постоји саветодавни „Одбор за државни премер”.

Париз, 15. фебруара 1919.

Одношaj између gruntovnice и катастра у Хрватској и Славонији.

Napisao Stjepan Vesel, katastr. geometar.

(Nastavak).

II.

Osim načelnih razlika ili bolje rečeno osim nedostatnih propisa može da proizvede grunt.-katastr. nesuglasice i zabludjela mjernička praksa. Ovakove nesuglasice bi mogle da dodu u obzir samo, koliko se zbivaju redovito i jednolično, te bi se moglo o njima govoriti kao o pravilu. S obzirom na premjer preostali bi samo oni slučajevi, da je praksa kriva nesuglasju, u kojima bi se bilo dalo postići potpuno suglasje između gruntovnice и катастра, да су се техн. послови изводили точно у смислу обостраних начела и прописа.

Iz mojih dosadanjih izvoda može se zaključiti, да постоји врло мало случајева, у којима би се на темелју оних и онаких прописа, какви вриједу на обје стране за премјер, дало постіћи потпуно сугласје. Такви су случајеви могући само код потпуних gruntovnica. Између операћа потпуне gruntovnice и катастра не би смјела честита мјерничка пракса ни због недостатка, које сам споменио у grunt. техн. propisima, stvarati beziznimno nesuglasice uređujući по II. дијелу Gruntovnoga reda; а да се такве несугласице ипак прекомјерно јављају, више је криво о себужно застранjenje праксе civil. tehnika. него погрешке изворне катастар. измјере или случајне промјене честићних облика у терену.

Osebuјno pogrešna praksa је disciplinsko pitanje, које има од случаја до случаја да riješi nadzor над радњама за